

dum furit, intraestabilis, difficultates sunt superabiles, tutoque de Cathanesiae ad Orcadas, & retro transire licet, seseque velut mitem & blandientem Dominam navigantibus præbet: aut quum æstuum relapsu, undarum conflitu cœlante, mare tranquillatur, aut ubi pleno alveo æquor ad summum incrementi pervenit, languescente vi illa, quæ undas concitabat, velut receptui canente Oceano, procellis & vorticosis pelagi commoti molibus, se velut in sua castra, militum pugnando fatigatorum in morem, recipientibus; id est hora integra cum dimidiata ante plenum mare, tantoque spatio, priusquam, reciprocatione maris tota peracta, fluere incipiat: tum enim tam mirum in modum sedatur & complanatur hoc fretum, ut & alia huic similia, ut à sinu Duncani, ad Ranalsam australem, duodecim millaria à se invicem quæ distant, freto hoc Pictico interjecto, totum hoc spatum, duabus horis, æstu secundo, cessantibus etiam ventis, naviculæ confiant, tanta hujus freti est violentia, ob contrarios æstus, qui, à freti hujus nautis peritissimus, & quotidie fere vectores de Orcibus in Cathanesiam, & retro transfretantibus, duodecim numerantur.

Patet vero in longum hoc fretum prope viginta quatuor millaria, à sinu Duncani ab Oriente, ad extremam partem insulae Hoīz ad occasum: latum autem est alicubi duodecim, alicubi sedecim millia passuum: & propter æstuum suorum rapiditatem & diversitatem fretum hoc Picticum illud singulare habet, ut mortales attonitos reddat famæ novitate, & nomine tantum auditio. Atque de hoc æstuario hæc dicta sufficiant.

S T R O M A. In freto hoc præter Sunam, est & alia insula Stroma, duobus à Cathanesia milliaribus distans, non infæcunda pro magnitudine: sed hanc ob vicinitatem suam terræ Britanniæ, & quod Cathanesiae Comites eam semper tenuerint, inter Orcadas non numeratur: etiamsi olim inter Comites Orcadum & Cathanesiae de hæreditario illius jure & possessione, lis orta fuerit, ad arbitros autem questionis decisione delata. Nasutiores qui erant, controversiam hac ratione dirimerunt: venenata animalia, serpentes, seu angues, qualia Orcadas nec producunt, nec aliunde illata, sine præsentanea morte, ferunt, Stroma autem Cathanesiae terræ similis, quia talia & progigneret, & procreata ibidem sine damno hujusmodi animantibus toleraret, partium utrinque dissidentium consensu, Stroma adjudicata Orcadum Comitibus, Cathanesiae Comitibus, ut jure hæreditario semper in posterum, teneretur, cessit.

Pentland-Skerrie. Ab Stroma hibernum Orientem versus ad octo millaria, situs est scopulus ille, Pentland-Scotia.

skerrie dictus, de quo prius verba fecimus; & infra non multo projecti sunt scopuli à Skerries vere dicti, quod nihil graminis in eis proveniat, locumque solum, vel vitulis marinis, ut ibi se apricent ad solem, sereno aëre, & fatus suos in lucem emitant, vel avibus, ovis suis ponendis & excludendis, præbeant. vulgari nomine hæ rupes, *The boers of Duncansby* à vicinis vocantur. Ejusdem ingenii sunt & rupes, supra Stromam ad æstivum occidentem positæ, quæ vulgato nomine Scotico, *the Men of May* vocantur, id est, Homines Castelli Maii ad spectatissimum virum Dominum de May, Cathanesii Comitis fratrem spectantis:

A Suna tribus milliaribus prope ad septentriones navigantibus occurrit proxima Suda, quæ quia nec incolitur nec colitur, sed pecori tantum alendo deserta relinquitur, Holmæ potius, quam Insulae nomine stricte sumpto, digna est, propter suam parvitatem.

Hinc ad hibernum æstivum ultra quatuor RANAL-
mille passus, jacet Ranalsa australis, & ipsa SA AV-
ultra sex millaria longa, & quinque lata, in-
que multa & prærupta promontoria excurrit,
habetque portus binos egregios, alterum Portus
Wjdwa dictum, alterum à Divâ Margaritâ co-
gnominatum, utrumque commodissimum,
& ab omni ventorum & æstuum feritate navi-
bus stationem tutissimam præbentem. In hac
insula duæ sunt Parochiæ & binæ ædes sacræ,
septentrionale scilicet templum exiguum, &
Australe satis amplum ad latus freti Piëtici si-
tum, Frugum, id est Avenæ, hordei, piforum,
fabarum hominibus, fæni & graminum peco-
ribus sustentandis satis ferax: plurimis in locis
subhumida, ericetis abundat, in quibus gre-
galia animalia, quorum satis magnus ibi pro-
ventus, libere vagantur. Oves vero in locum
angustum, ac velut caulas, quotannis co-
ætas, incolæ manibus suis vellendo lanam,
nudant, non forficibus tondent, easque, quan-
do in cibum apparare est animus (quoniam
tanquam feræ in montibus & ericetis incusto-
ditæ, nisi in locis frugibus vicinis, discurrent)
emissis canibus quasi venando sestantur & ap-
prehendunt. Qui mos etiam per omnes Or-
cadum insulas & Holmas, in tali negotio ob-
tinet: raro aut nunquam oves, sæpe vero vac-
cas mulgere omnibus in usu est. Hac in Insula
est Domicilium, pro loci ratione satis illustre,
Halcro dictum, ejusque Dominus Halcro
quoque nuncupatur, non de domo, sed à pri-
mis domus fundatoribus Halcris, à Norve-
gis, ut perhibetur, oriundis. Hic Incolæ, præ
reliquis omnibus Orcadum Indigenis, habiti
sunt, & etiamnum hodie æstimantur, fortissimi
& audacissimi, quippe qui levissimo apud
se mari soleant absque omni metu, piscium
capiendorum gratia, asperrima etiam hyeme,
se committere, quod multoties ipsis noxiū
& per-

*The boers
of Dun-
cansby.*

*Men of
May.*

May.

Maii

Mai